

ESTILS

Respireu. Mindfulness per a pares amb fills adolescents

Dirigit no només a pares i mares, sinó també a terapeutes i professors, aquest llibre escrit per Eline Snel i publicat per l'editorial Kairós ens ensenya com no reaccionar de seguida davant de l'adolescent, sinó estar plenament presents en la turbulència en la qual es troba. Res-

pireu ens recorda que cal estar oberts, sense jutjar, amb una atenció amable i conscient i així connectar amb la pròpia saviesa i vitalitat. L'obra inclou també un CD amb tretze meditacions per als adults i, per als adolescents, diversos exercicis descarregables al web.

Música, cos i mística del sufisme

"Un cosmos que dansa" és un documental estructurat com assaig poètic sobre la música, el moviment i el gest al sufisme. Avui dijous 7 es presenta el DVD a càrrec del director Jacobo Sucari i de l'especialista en músiques orientals Miquel Cuenca a la Llibreria Calders, P. Pere Calders, 9, Barcelona, a les 19.30h.

La cita de la setmana

"Tendres davant l'indicible els mots s'esvaeixen. / I, sempre nova, la música de pedres tremoloses / alça en l'inútil espai el seu casal diví." Rainer M. Rilke

La força simbòlica de posar noms

Fins a quin punt un nom ens condiciona? Diu més dels pares que del fills? Té poder de modelar el nostre caràcter? I la pregunta més polèmica: és lícit canviar-se el nom?

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

El trasbals que suposa triar el nom d'un fill és gairebé un ritual pel que ha de passar tota parella, doncs, conscients o no, el nom conserva una força simbòlica. ¿Fins a quin punt un nom ens condiciona? Diu més dels pares que dels fills? Té poder de modelar el nostre caràcter? I la pregunta més polèmica: és lícit canviar-se el nom?

Per la història sabem que donar un nom (o conèixer-lo) no només té un sentit pràctic de classificació i individualització d'allò anomenat, també té una vessant de domini.

Ja a l'antiguitat, els egipcis creien que es podia tenir poder sobre un déu si es coneixia el seu nom i a Roma no es difonia el nom del déu protector de la ciutat per evitar que els enemics hi tinguessin accés.

Això ens porta a que moltes religions el mateix fet d'anomenar a Déu té un caràcter sagrat, fortament regulat i també fins i tot terapèutic, on l'oració esdevé una repetició constant del nom diví o de variants d'aquest nom.

Aquesta capacitat humana de donar noms, des de la intangibilitat de Déu al més ínfim microorganisme, sempre comporta la perillosa tendència a entrar en l'imaginari del domini a partir de la posició on ens col·loca la possibilitat d'anomenar: pel colonitzador, el nom nou donat als llocs és la prova d'apropiació del territori; per l'esclavista i l'inquisidor, el nom és el primer mecanisme d'usurpació d'identitat i, per tant, de control sobre la persona.

Quan els pares podien, trencaven amb aquests mecanismes de domini, per exemple quan les famílies anarquistes i comunistes dels anys

30 cremaven el santoral i posaven als seus fills Amor, Germinal o Llibertat.

Encara ara, les legislacions estatals regulen quins noms es poden posar i quins no, un fet que aquí s'evidencia quan molts estrangers que obtenen la nacionalitat es troben amb les normatives del Ministeri de Justícia que no reconeix el seu nom per no adequar-se a la llei vigent. Noms que en realitat són cognoms de personatges històrics (com Lenin o Mozart), idees polítiques (Venezuela Libre Socialista) i neologismes agafats de l'anglès (com Yesaidú - Yes I do o Usnavi - U.S. Navy) també han fet que les legislacions de cada país vulguin regularitzar i limitar la invent dels pares i mares de les classes més empobrides i que per exemple a Venezuela contrasta amb els noms de l'aristocràcia castellana que posen les famílies pudents (Isabela, Rodrigo, Victoria, Eugenia...).

La psicologia sistèmica també ens alerta d'aquest control que su-

EUGÈNIA
GERMINAL
LLIBERTAT
USNAVI
LENIN
MIQUEL
YESAIDÚ
AMOR
MARIA

CONSCIÈNCIA
D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:

El mapa religiós de
Catalunya: tren-
cant tòpics

és la pròpia persona, sinó el mestre o guia espiritual qui proposa el nou nom, carregat de significat, amb la convicció que funcionarà com a catalitzador. Un nom que no es definitiu, i que pot anar canviant segons les evolucions del deixeble.

Pere Calders, al conte "Reportatge de l'esbós de la mort", descriu impecablement el que suposa la radical decisió de canviar-se el nom i el cognom. Sense motiu aparent, el relat ens explica el moment en què el pare de família i veí del narrador, Tomàs Duc i Sapllana, comunica als seus que a partir d'aquell moment es diu Zigonni Balcatreña.

És impressionant la capacitat que tenia Calders per endinsar-nos en situacions tragicòmiques del tot existencials, i aquest conte és una meravella que sintetitza tot el que podem dir sobre l'acció d'anomenar i l'autogestió dels noms propis.

El protagonista s'ha de veure contrariat per la família, per la burocràcia i fins i tot demana la vinguda d'un metge que certifica la seva plena capacitat mental ("En dues o tres ocasions [el doctor] destacà el coratge que es necessitava per procedir d'una manera espontània a una extirpació total dels noms heretats o bé imposats per la llei i el costum"). Zigonni ho té clar: "El meu és un gest d'afirmació cívica i en un determinat sentit sóc un precursor. Dia vindrà en el qual la gent podrà canviar de nom sense avisar!".

posa donar un nom, en especial quan posem als fills els noms dels pares, d'un altre fill mort o d'un familiar. Per a la psicòloga Martha Alicia Chávez, "el nom té poder i pot convertir-se en un decret que despersonalitza a qui el porta i l'obliga, en les profunditats de l'inconscient, a esdevenir una extensió d'aquell antecessor de qui el va heretar, limitant la pròpia individualitat. Sembla que juntament amb el seu nom li passem al fill tot un paquet".

Expectatives i projeccions que de forma subtil o evident envoltam des de l'inici i que condicionaran el creixement d'aquella persona. De totes maneres, com continua Chávez, si ja hem posat intencionadament al nostre fill el nom d'un antecessor, no cal preocupar-nos ni sentir-nos culpables: "Conèixer aquesta informació i ser-ne conscient et permetrà ajudar al teu fill a individualitzar-se, a ser ell mateix, a viure la seva vida i, per tant, a alliberar-lo del decret del nom".

Ens preguntàvem a l'inici si és lícit canviar-se el nom. Moltes cultures, com la nostra, encara estan molt influenciades per aquest binomi anomenar-dominar i, per tant, es considera que un nom és per tota la vida: els nostres documents d'identitat s'han de renovar constantment degut als radicals canvis físics que experimenta el nostre rostre, però el nom continua fixe, immutable. En altres cultures, el nom evoluciona amb el creixement personal i ve a ser un mapa existencial: peregrinacions, oficis, caràcter... són etiquetes que modulen el nom sense que siguin mers qualificatius.

La identitat flueix

Sovint les tradicions espirituals també incideixen en aquest aspecte del canvi de nom, no tant per desarrrelar o trencar amb la història familiar, sinó per dotar de capacitat l'individu que s'endinsa en una determinada via; moltes vegades, no

Una realitat paral·lela

Opinió

SÒNIA CASTAÑO
HISTORIADORA DE L'ART
I DE LES RELIGIONS

"Mitjançant la intel·ligència -diu Simone Weil- sabem que el que la intel·ligència no capta és més real que el que capta. La intel·ligència no pot mai penetrar el misteri".

Malauradament, tota evocació a un món més enllà dels sentits pot ser interpretada com el resultat d'una aparença enganyosa. Però és ben al contrari, doncs, l'absència d'aquest altre món pot abocar a la realitat sensible a la caducitat pròpia de la matèria i, d'aquesta manera, la totalitat de la nostra vida quedar mutilada.

Aquest altre món gaudeix d'una realitat que va més enllà del que anomenem evident. Té el seu propi espai qualitatiu

i no quantitatiu creat per estats interiors. És l'espai de la nostra existència més íntima, amb el seu propi horitzó i els seus propis esdeveniments que tenen lloc en un univers que no és en el que habitem i ens desenvolupem en el nostre dia a dia. Si prenem

Enganys

Tota evocació a un món més enllà dels sentits pot ser interpretada com el resultat d'una aparença enganyosa. Però és ben al contrari

consciència d'aquesta realitat, podem obrir la porta i traspasar el llindar de l'evident que no és res més que allò que ens limita.

L'existència d'aquest món dins nostre és el resultat de la nostra capacitat creadora, com la de l'artista capaç de fer aparèixer sobre una superfície plana una tercera dimensió. Una dimensió on les formes no són abolides sinó transfigurades. La creació d'aquest espai és el que ens permet viure amb plenitud el nostre món material i sensible, doncs, li dona significat i, el que és més, el des-materialitza. El cos primordial, d'on prové tot anhel i desig essencial, ens ajuda a descobrir qui som veritablement i no qui estem obligats a ser.

La nostra vida té la possibilitat de palpar paral·lelament en aquest altre món. En ell es pot viure una altra realitat que permet l'emergència de les nostres genuïnes possibilitats, alliberant-nos, així, de les perilloses i abundants idolatries que ens atrapen i esclavitzen. —